

GA

II
L. 1517
L. 1332
Kraków
Biblioteka Uniwers.
Jagiell.

A LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 6. I-sze p.

Listy należy frankować. — Reklamacje
otwarte wolne od opłaty.

Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

Telefony:
REDAKCJI
21—18

ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE PROZ DNI POSWIĄ-
TECZNYCH O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU

REDAKTOROWIE NACZELNI:
WOJCIECH BARANOWSKI
i Dr. MARCELI SZAROTA

CENA
NUMERU

15 gr.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 2-80 — z dostawą 3-30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 3-30. —
Zagranicą 7— P. K. O. Nr. 141.690.

Samozwańczy nauczyciele

W ostatnich dwóch tygodniach po-
toczyła się dość żwawa dyskusja mię-
dzy „Gazetą Polską“ i „Gazetą War-
szawską“ na tematy, związane z naszą
polityką narodowościową. Z polemiki
na takie wieczne żywe zagadnienie
mogłaby polska myśl polityczna nie-
wątpliwie wynieść cenny pożytek, gdy
by „Gazeta Warszawska“ trzymała
się pewnych koniecznych norm, prze-
dewszystkiem zaś prawdy i szczerzej
troski o interes Państwa. W danym
wypadku warunki te przez czołowy
organ narodowej demokracji nie zo-
stały zachowane i dlatego zysk z ca-
łej tej, krótkiej kampanji wyraża się
chyba w wartościach negatywnych, w
ponownem ustaleniu faktu, że naro-
dowa demokracja w kompleks naszych
zagadnień narodowościowych nie po-
zytywnego nie wnosi i wniesić nie
może.

Poszło zaś o szczególną uzurpację,
wysuniętą ni stąd ni zowąd przez „Ga-
zetę Warszawską“ pod adresem Obo-
zu Rewolucji Majowej — że ten Obóz,
zarzucający narodowej demokracji
brak programu narodowościowego,
sam swój program żywcem i w ca-
łości „zapozyczył“ od przeciwni-
ka. A więc poprostu polityczny pla-
gjat, przynoszący zresztą niebyłe jaki
zaszczyt temu, na którego szkodę go
popelniono. Występ ów nie pozostał
rzecz jasna bez odpowiedzi, ale wy-
miana zdań — jak należało przewidy-
wać — do niczego nie doprowadziła.

Jeśli do tego epizodu pragniemy
kilka słów dorzucić, czynimy to ze
względu na wysoce symptomatyczny
jego charakter. Nic może lepiej nie
określa mentalności publicystów naro-
dowej demokracji, jak właśnie ten ich
wystrzał z programem narodowoscio-
wym.

Ostatecznie przywykliśmy do tego,
że na wszystkim ci ludzie najlepiej
się rozumieją. Niema dziedzin, w któ-
rej nie mentorowali by tem głośniej i
zuchwalej, im mizerniejsze były wy-
niki ich własnej niegdys praktyki rzą-
dzenia. Siedząc w wygodnym fotelu
opozycji, wolni od odpowiedzialności
za skutki recept, nie szczędzą oczywi-
ście wyniosłych i zjadliwych kome-
ntarzy do zjawisk w ewolucji państw-
wej jeszcze nieskrystalizowanych lub
nieuporządkowanych.

Natomiast tam wszędzie, gdzie
zaczyna się realny postęp, gdzie
mądrość rządzących przyniosła bez-
spornie dodatnie owoce, — tam oni
mają na zawołanie jedno: myśmy to
pierwsi wymyślili. Czy to będzie
śmiała i skuteczna inicjatywa na tere-

nie polityki zagranicznej, czy dobre
i trafne pociągnięcie gospodarcze, zaw-
sze publicysta endecki wyciąga z ar-
chiwum jakiś omszały cytat, lub w je-
go braku stwierdza „na wiarę“, że to
jest stary wynalazek „ich ludzi“, bez-
ceremonjalnie „przywłaszczony przez
sanację“.

Prostowanie takich uroszczeń jest

czasem żmudne. Wymaga dobrej pa-
mięci faktów i okoliczności, im towa-
rzyszających, oraz zestawienia różnic na
pozwór może i drobnych, ale istotnych
dla sprawy. W każdym razie ilekroć
podjęty został taki spór o autentycz-
ność i oryginalność „patentu“, bronio-
nego przez rzekomych endeckich wy-
nalazców, zawsze i bez wyjątku uzur-

pacja skończyła się jej stanowczem
i przekonywajacem odparciem.

Na odcinku zagadnień narodowo-
ściowych rzecz przedstawia się łatwiej,
przejrzysiej, tak, że dziwić się wprost
należy nieogłębności, z jaką wniesiono
przed forum publiczne ów pozew. Bo
Bogiem a prawdą dla opinji publicz-
nej, która nie jest znów głucha, tępą
i ślepą, przedmiot nie wymaga stu-
djów i dalekiej anamnezy. Zamyka się
w dwóch kwestiach: czy i jaki pro-
gram narodowościowy posiadała naro-
dowa demokracja, oraz na czem po-
lega program narodowościowy, reali-
zowany przez rządy pomajowe.

Na obie kwestje wyczerpującą od-
powiedź dała w toku polemiki „Ga-
zeta Polska“, przypominając zresztą
tylko fakty oczywiste i powszechnie
znane. Czy narodowa demokracja po-
siadała własny program narodowoscio-
wy? Tak, jeśli programem nazwiemy
hasło wygubienia mniejszości narodo-
wych, hasło najzgubniejsze już cho-
by dłatego tylko, że niemożliwe do rea-
lizowania nawet przy zaangażowaniu
wszystkich sił Narodu. To zaś, co urze-
czywistnić się nie da, nie jest progra-
mem lecz w danym wypadku elemen-
tem destrukcji.

„Program“ narodowej demokracji
polegał na odbieraniu praw mniejszo-
ściom, co miało być jednym z instru-
mentów eksterminacji. Rządy pomaj-
owe przestrzegają tych praw obywa-
telskich. Narodowa demokracja żąda-
ła od mniejszości absurdu asymilacji
lub renegactwa; Rządy pomajowe żą-
dają lojalności wobec Państwa. Naro-
dowa demokracja między Narodem
polskim i narodowościami niepolskie-
mi usiłowała wybudować okop wo-
jenny; Rządy pomajowe rzucają most
współpracy, przyciągając mniejszości
do współodpowiedzialności za losy
Państwa. To zaś jest programem.

A więc nie „plagjat“, lecz chyba
zaprzeczenie. Nie eksploatacja „wyna-
lazku“, lecz jego odrzucenie do lamu-
sa najposępniejszych rekwizytów po-
litycznych. Nie podobieństwo, lecz zu-
pełna odrębność w idei, w celach, w
środkach i — w skutkach.

Te skutki właśnie w dziedzinie po-
lityki narodowościowej tak pozytywne
i już po niewielu latach wyraźne
zapewne skłoniły „Gazetę Warsza-
wską“ do karkołomnej próby przywła-
szczenia sobie zasługi i autorstwa. Mo-
że zamiar był poważny, ale efekt wy-
padł tylko humorystycznie.

Z ostatniej chwili.

Wyjazd Premjera Prystora na kilkudniowy urlop.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (Sch.) Dziś rano Pie-
mjer Prystor wyjechał na kilkudniowy
pobyt do Druskienik. W czasie nicot-

ności zastępuje go wicepremier
i minister skarbu Zawadzki.

General Mac Arthur w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa. (Sch.) Szef sztabu ar-
mji amerykańskiej gen. Mac Arthur
powrócił dziś do Warszawy z ma-

newrów na Wołyniu. Będzie on podej-
mowany na kilku przyjęciach oficjal-
nych.

Narady prezydenta Hindenburga z przywódcami stronnictw.

Berlin. (PAT.) Prezydent Hinden-
burg zawiadomił wczoraj przyzdyum
Reichstagu, że we wtorek popołudniu
przyjmie w obecności kanclerza Pape-
na przedstawicieli frakcji hitlerow-
skiej, centrowej i bawarskiej partji lu-
dowej. Prezydent zamierza wysłuchać
przedstawicieli tych stronnictw, celem
poinformowania się o ich stanowisku
wobec sytuacji politycznej. W przyję-
ciu niewzmą udziału niemiecko-naro-
dowi, który otwarcie wypowiadają się
przeciwko jakimkolwiek zmianom w
gabiniecie Papena. Tem samem oczeki-
wana wczoraj decyzja w sprawie roz-
wiązania Reichstagu odroczone zosta-
ła do wtorku. Wieczorem obradowała

delegacja centrum i narodowych socja-
listów celem ustalenia dalszej taktyki
na terenie parlamentarnym. Decyzję
odroczone do wtorku.

Berlin. (PAT.). Omawiając sytua-
cję wewnątrz-polityczną organ cięż-
kiego przemysłu „Deutsche Allge-
meine Ztg.“ pisze: W kołach naro-
dowo-socjalistycznych oraz z innej
strony wymieniają znowu ministra
Schleichera jako ewentualnego kan-
dydata na stanowisko kanclerza Rze-
szy. Jak słycać w kołach dobrze po-
informowanych general Schleicher bez-
warunkowo nie zamierza przyjąć te-
ki kanclerza ofiarowanej mu przez
stronnictwa.

Wybuchy bomb w Nowym Jorku.

Nowy Jork. (PAT.) Nieznani
sprawcy podłożyli bomby pod dwa
teatry położone w różnych częściach
miasta. Obie bomby wybuchły w
chwili, gdy publiczność wychodziła
po skończonem przedstawieniu. Na

szczęście obyło się bez wypadków w
ludziach. Ucierpiał jedynie gmachy
teatralne i sąsiednie sklepy, w których
wyleciały szyby. Policja nowojorska
przypisuje dokonanie zamachów człon-
kom partji pracy.

Gabinet francuski obraduje nad tekstem odpowiedzi dla Niemiec.

Paryż. (PAT.) Po wczorajszej roz-
mowie prezydenta Lebruna z Herri-
otem ten ostatni postanowił zwołać ra-
dę ministrów na dziś, godz. 10 rano,
do Pałacu Elizejskiego, celem ostatecz-
nego sformułowania odpowiedzi na
memorandum niemieckie. Jak infor-
mują półurzędowo, do tekstu, ułożo-
nego przez Herriota i zaaprobowane-
go na środowem posiedzeniu Rady
Ministrów, nie zostaną wniesione żad-
ne zmiany. Ponieważ zaaprobowanie
tekstu odpowiedzi na dzisiejszem po-

siedzeniu Rady Ministrów nie ulega
już wątpliwości, pozostałaby jeszcze
do ustalenia data, oraz formalności,
wśród jakich nota ma być wręczona
przedstawicielowi Rzeszy niemieckiej.
Podobno przesłanie noty odbędzie
się w ten sposób, jak przekazanie me-
morandum niemieckiego, t. j. wrę-
czona ona zostanie ambasadorowi
Hoeschowi w obecności ministra woj-
ny. Opublikowanie noty nastąpi nie
wcześniej, jak w poniedziałek.

Zatarg o płace w niem. przemysle metalurgicznym

Berlin. (PAT.) Rokowania między
związkiem przedsiębiorców i organi-
zacji zawodowych robotników prze-
mysłu hutniczo-metalurgicznego Za-
głębia Ruhry rozbiły się. Związki ro-
botnicze domagały się między innymi
zaprowadzenia 4c godzinnego tygod-
nia pracy w całym -przemysle hutni-
czym i metalurgicznym Zagłębia Ruh-
ry. Przedsiębiorcy żądają redukcji płac
o 12 proc.

Przedłużenie zawieszenia zbrojeń.

Genewa. (PAT.) Hiszpanja, Es-
tonja i Norwegja zgodziły się w myśl
rezolucji z 23 lipca br. na odnowie-
nie na dalsze cztery miesiące zawie-
szenia zbrojeń przyczem Hiszpanja
zastrzegła sobie decyzję na wypadek
gdyby nie wszyscy stali członkowie eu-
ropejscy Rady Ligi Narodów przystą-
pili do powyższej umowy.

Tajemnica szpiegostwa japońskiego.

Zarówno zwycięska wojna Japoni z Rosją carską, jak i obecne sukcesy Japonczyków w Mandżurji, każą się domyślać, iż wojujący imperjalizm państwa Wschodzącego Słońca opiera się na jakowejś niezawodnej, mistrzowskiej metodzie walki, według której każde poruszenie jest celowe i gdzie o-twartą grą rozpoczyna się jedynie wówczas, gdy istnieje niezbita pewność powodzenia.

Nieraz już pisano o wybitnych cechach Japonczyków, — o ich przysłowiwowej cierpliwości, o ich odwadze, zimnej krwi, a jednocześnie skrytości i podstępie. Wszystkie te cechy przychodzą na myśl, gdy się czyta tajne memorandum japońskiego prezesa rady ministrów, Tanaka, które, ujawnione przypadkowo, dostało się na szpalty prasy zagranicznej, rzucając garść światła na tajemnice japońskiego szpiegostwa.

Tajne memorandum premiera Tanaka, — to szereg uwag na temat akcji szpiegowskiej na terenie południowej i północnej Mongolji. Dokument zawiera drobne przepisy i rady dla wywiadowców „na okres pierwszych stu lat” akcji szpiegowskiej. Jak widzimy, imperjalizm japoński spogląda daleko w przyszłość...

Zgodnie z tekstem memorandum akcji szpiegostwa pozostawia się 400 wyższym oficerom armji, którzy przebrani za Chińczyków mają „na całe życie” osiąść w Mongolji. Zadaniem tych oficerów będzie naśladowanie dzieła, jakiego już dokonali inni oficerowie na dworze książątka chińskiego w Tuscheton. Uzyskali oni mianowicie monopol w dziedzinie kupna wlny i nieruchomości wzamian za pożyczkę, jakiej udzielili księciu, podając się za bogatych kupców z głębi Chin.

Autor dokumentu poleca wywiadowcom, by osiedli na roli, jaką zdolają zakupić i w pełni poświęcili się rolnictwu. Sadzić mają ryż, albo jeszcze lepiej prowadzić hodowlę bydła i koni, które przydać się mogą na wypadek wojny. Poza tem obowiązkiem ich będzie pilnować, by wszelka ziemia, jaką można będzie w okolicy zakupić, dostała się „swoim ludziom”, czyli innym oficerom-wywiadowcom.

Memorandum premiera Tanaka zawiera jeszcze kilkanaście drobniejszych uwag i wskazówek, jak np. o dostarczaniu władzom centralnym w Japonji wiadomości 2 razy na miesiąc, o popieraniu kupców japońskich, o gromadzeniu na terenie swych posiadłości ziemskich składów broni i amunicji i t. p. Szczególną wymowę posiada instrukcja, nakazująca oficerom osadnikom fotografować wszystko, co się tylko da, — a więc ulice pobliskich miasteczek, typy ludności miejscowej, a nawet drzewa, krzewy, brzegi jezior i rzek. Odbitki tych fotografii wraz z kliszami i dokładnym opisem ilustracji mają być odsyłane do centrali.

W związku z ujawnieniem memorandum tajemnym premiera Tanaka, uderza i zastanawia jeden fakt znamienity, a mianowicie zupełne zaufanie, jakim

władze japońskie darzą „swoich ludzi”. Oficer-wywiadowca, czyli dobrowolny wygnaniec, nie otrzymuje w instrukcjach ani słowa o tem, czego mu czynić nie wolno. Zda się, iż autor memorandum wcale nie myślał o możliwości wpływu nowego otoczenia na oficera-szpiega. Jeśli zważymy, jak łatwo asymilują się i wynaradawiają na obcej ziemi rzesze emigranckie, dziwić nas będzie ta zupełna pewność, z

jaką odnosi się premier Tanaka do swych rodaków, każąc im opuścić ojczyznę na całe życie i przez całe życie grać rolę chińskiego rolnika, a grać tak dokładnie, żeby ani ubiorem, ani mową, ani nawet menu obiadowem nigdy nie zdradzić swej istotnej narodowości.

Zagarnięcie Korei, wyprawa mandżurska, potężne wpływy na przeszerzenie całych Chin, jakimi już dzi-

siaj cieszą się Japończycy — to dzieło wielu tysięcy bezmiennych szpiegów, którzy przez pokolenia grają nieswoje role, w nieswojej ojczyźnie, i donoszą, fotografują, budując całem swem życiem, cegielka po cegielce możliwość ostatecznego zwycięstwa w jawnej już a krótkiej, zdecydowanej i pełnej walce orężnej, o której mało kto wie, iż była w skrytości przygotowywana przez dziesiątki lat. J. K.

Prezydjum Reichstagu u prezydenta Hindenburga.

Berlin. (PAT.) Zgodnie z zapowiedzią, prezydent Hindenburg przyjął wczoraj prezydjum Reichstagu w osobach przewodniczącego Göringa i wi-

ceprzewodniczących Essera, Grafa i Raucha. W czasie rozmowy obecny był sekretarz stanu Meissner.

W czasie 20-minutowej audjencji,

Klucz sytuacji w ręku Hitlera.

Berlin. (PAT.) Ośrodkiem zainteresowania niemieckich kół politycznych było przyjęcie przez prezydenta Hindenburga nowego prezydjum Reichstagu. Ocena powstałej obecnie sytuacji politycznej jest jednak niejednolita. W kółach zbliżonych do rządu wskazują na fakt, że prezydent Hindenburg dał wyraźnie do zrozumienia, iż nie widzi powodu do zmiany na stanowisku kanclerza oraz, że posiada zaufanie do obecnego gabinetu. W kółach centrowych i narodowo-socjalistycznych panuje przekonanie, iż partje te osiągną swój cel, którym jest wzięcie udziału w gabinetzie prezydjalnym, prowadząc nadal taktykę wyczekiwania zwłaszcza, że prezydent Rzeszy zastrzegł sobie wydanie ostatecznej decyzji dopiero po odbyciu rozmów z przedstawicielami większych stronnictw politycznych. Wspomniane kółka wskazują przy tem na głos organu wielkiego przemysłu „Deutsche Allg. Ztg.,” który przestrzega przed wywoływaniem zaniepokojenia, towarzyszącego rozwiązaniu Reichstagu i rozpisanie nowych wyborów, zanim będą wyczerpane wszelkie możliwości porozumienia. W pewnych kółach gospodarczych przewidują, iż w przyszłej walce wyborczej wysunąłby się konflikt w zakre-

sie polityki socjalnej, nadając kampanji wyborczej charakter anty-kapitalistycznej.

Miarodajne kółka pozapartyjne uważają, że klucz sytuacji znajduje się w rękach narodowych socjalistów. Hitler, zdaniem wspomnianych kół, stoi wobec alternatywy: albo wystąpić w parlamencie z wnioskiem skierowanym przeciw rządowi i przyspieszyć w ten sposób rozwiązanie Reichstagu albo też grać na zwłokę i spowodować odroczenie obrad aż do chwili, kiedy sytuacja pozwoli na przeprowadzenie zmian gabinetowych odpowiadających żądaniom stronnictwa centrowego i narodowo-socjalistycznego.

Berlin. (PAT.) Hitler od wczoraj przebywa w Berlinie, prowadząc nieustanne narady z czołowymi przewodzącymi ruchu narodowo-socjalistycznego. W konferencjach tych brali udział między innymi: poseł Göring, Kerl, Kube, Goebbels i Grzegorz Strasser. W kółach politycznych liczą się z tem, że w ciągu dalszych narad jakie mają się toczyć między narodowymi socjalistami i centrum obie strony zdecydują się na przyjęcie wspólnej taktyki wyczekiwania. Wyjaśnienie sytuacji w tym względzie nastąpi prawdopodobnie już w pierwszych dniach przyszłego tygodnia

po formalnem przedstawieniu się prezydjum, wszyscy obecni zabierali głos. Prezydent Reichstagu Göring podkreślił w czasie swego przemówienia, że parlament Rzeszy rozporządza zdolną do pracy większością. Wiceprzewodniczący Graf sprzeciwił się tym wywodom, zaznaczając, że prowadzenie rokowań politycznych z prezydentem Rzeszy nie wchodzi w zakres zadań parlamentu.

Prezydent Hindenburg, zgadzając się na wysłuchanie opinii członków prezydjum Göringa i Essera nie powziął ostatecznej decyzji, która wyrażona będzie po wysłuchaniu przewodców większych stronnictw politycznych. Ma to być próba doprowadzenia do współpracy między prezydentem Rzeszy a parlamentem.

Zgromadzeni na ulicy hitlerowcy urządzili wychodzącemu z posłuchania Göringowi owację.

Audjencje w Belwederze.

Warszawa. (PAT.) W dniu wczorajszym przybyli do Belwederu i wpisali się do księgi audjencyjnej p. minister Komunikacji inż. Butkiewicz, podsekretarz Stanu w Prezydjum Rady Ministrów p. Lechnicki oraz ambasador włoski ks. Vannutelli Rev Luigi.

Książę Walji przybędzie do Niemiec.

Sztokholm. (PAT.) Książę Walji zapowiedział swą obecność na ślubie ks. Gustawa Adolfa w Koburgu. Książę Walji będzie pierwszym członkiem angielskiej rodziny królewskiej, który od czasu wojny przybędzie na ziemię niemiecką.

Wilno gościło dziennikarzy włoskich.

Wilno. (PAT.) Wczoraj bawili w Wilnie wybitni dziennikarze włoscy Dario Lischi, redaktor miesięcznika „Construire” i współpracownik wielu dzienników włoskich, oraz Egisto De Andreis, korespondent rzymskiego dziennika „La Tribuna”. Dziennikarze ci znani są ze swych nadzwyczaj przeważających uczuć względem Polski. W godzinach południowych goście włoscy złożyli wizytę panu wicewojewodzie Jankowskiemu, interesując się życiem Wilna oraz zagadnieniami społeczno-politycznymi. Po szczegółowem zwiedzeniu miasta goście tegoż dnia wieczorem opuścili Wilno.

Pasta nie obniża opłat.

Warszawa. (PAT.) Ministerstwo Poczty i Telegrafów wyjaśnia, że niższe z dniem 1 września rb. opłaty za zakładanie nowych telefonów obowiązują tylko na sieciach telefonicznych państwowych, nie dotyczą natomiast abonentów Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej, tj. w Warszawie, Łodzi, Lwowie, Lublinie, Białymstoku, Sosnowcu, Zagłębiu węglowem i Boryslawskim Zagłębiu naftowem.

Kusociński, Walasiewiczówna i Klukowski odznaczeni Złotymi Krzyżami Zasługi.

Warszawa. (PAT.) P. Prezydent Rzplitej nadał Złoty Krzyż Zasługi Januszowi Kusocińskiemu, Stanisławie Walasiewiczównie i Franciszkowi Klukowskiemu za zwycięstwa odniesione na X. Olimpiadzie w Los Angeles. W zastępstwie premiera udekorował Ku-

socińskiego wicepremier i minister Skarbu Zawadzki. Krzyż Zasługi dla Walasiewiczówny wręczono przewodniczącemu Polskiego Komitetu Olimpijskiego pułk. Glabiszowi, zaś Krzyż Zasługi dla Klukowskiego p. Skoczyłowski.

Dodatnie saldo bilansu handlowego w miesiącu sierpniu b. r.

Warszawa. (PAT.) Nadwyżka wywozu nad przywozem wyniosła wedle danych tymczasowych w sierpniu br. 18,866.000 zł. W miesiącu tym przywieziono do Polski 186.668 tonn wartości 67,460.000 zł. Wywieziono zaś

z Polski 1,118,586 tonn, wartości 86,326.000 zł. W porównaniu z lipcem przywóz zmniejszył się o 1 milj. 445 tys. zł., wywóz zaś zwiększył się o 5,206.000 zł.

Wyteżona akcja ratunkowa dla wydobywania zasypanych górników.

Katowice. (PAT.) Wyteżona akcja ratunkowa w celu wydobywania 4-ch górników zasypanych w szybie „Richt hoffer” w Janowie prowadzona jest w dalszym ciągu pod kierownictwem inżynierów. Roboty prowadzone są bez przerwy, mimo to jednak nie do-tarto jeszcze do miejsca katastrofy. Kolumny ratunkowe zbliżają się do miejsca wypadku z dwu stron. Wedle opinii władz górniczych dotrą one do miejsca katastrofy prawdopodobnie w

sobotę. Władze górnicze przypuszczają, że katastrofa nastąpiła wskutek wstrząsu, tak zwanego górotworu w odległości około 2 kilometry od szybu. Górotwór ten jeszcze się nie uspokoił gdyż wstrząsy powtarzają się, co znacznie utrudnia prace ratunkowe. Zawalenie było tak kompletne, że nawet powietrze nie dochodzi do miejsca, w którym są zasypani górnicy. Możliwość uratowania zasypanych jest znikoma.

Paderewski będzie koncertował w Anglii.

Londyn. (PAT.) „Daily Mail” donosi, że Ignacy Paderewski zgodził się wystąpić w dniu 12 stycznia 1933 na koncercie, jaki odbędzie się w Alberthall na rzecz kasy wzajemnej pomocy stowarzyszenia muzyków. — Dziennik stwierdza przy tem, że mistrz Paderewski złożył nowy dowód swej dobroci i hojności i wyraża przekonanie, że dozna on w Londynie przyjęcia, godnego największego z pośród żyjących pianistów świata.

Przed odpowiedzią Francji i Anglii na memorandum niemieckie.

Paryż. (PAT.) Posiedzenie Rady ministrów zapowiedziane oficjalnie na wczoraj celem sformułowania tekstu odpowiedzi francuskiej na memorandum Niemiec w sprawie równouprawnienia zbrojeń zostało odroczone. Zastępca szefa gabinetu ministra spraw zagranicznych wyjechał wczoraj do Londynu, gdzie przedstawi Mac Donaldu projekt tekstu odpowiedzi rządu francuskiego.

Wedle dotychczasowych informacji propozycje angielskie, które mają być przysłane do Paryża będą zawierać cztery następujące punkty:

1) przyznanie Rzeszy w zasadzie równouprawnienia zbrojeń, 2) żądanie od Rzeszy natychmiastowego zobowiązania się do niekorzystania z przyznanej im równości, oraz nie powiększania swych zbrojeń, 3) zawarcie generalnego układu w sprawach bezpieczeństwa, 4) byli sojusznicy a przede wszystkim Francja zobowiązują się przeprowadzić pewną redukcję zbrojeń idących po linii planu Hoovera, który zaleca redukcję zbrojeń kontynentalnych o 1/3.

Panuje przekonanie, że Francja w swej odpowiedzi poczyni szereg aluzji do tych punktów memorandum niemieckiego, które pozostają w sprzeczności z Traktatem Wersalskim. Wymiana poglądów między Londynem a Paryżem ma charakter czysto oficjalny. Zdaniem tutaj, nie można w postępowaniu tem dopatrywać się likwidacji przez mocarstwa zainteresowane postanowień Traktatu Wersalskiego. Tutaj koła miarodajne zaznaczają, że informacje, wedle których rząd francuski miał się zwrócić do rządu waszyngtońskiego z prośbą o współpracę w sformułowaniu tekstu odpowiedzi, są nieścisłe. Mimo to utrzymuje się pogląd, że w swej odpowiedzi rząd wzmiankuje plan Hoovera, formułując generalną redukcję kredytów militarnych. Nota przesłana rządowi berlińskiemu nie będzie w żadnym wypadku odpowiedzią wspólną, lecz wyłącznie rządu francuskiego i na jego wyłączną odpowiedzialność. Odpowiedź musi być zaaprobowana przez Radę ministrów, która zebrala by się w tym celu w sobotę rano.

Wręczenie noty francuskiej rządowi Rzeszy mogłoby więc nastąpić w sobotę lub w poniedziałek.

Paryż. (PAT.) Angielskie ministerstwo spraw zagranicznych donosi, że ambasador francuski w Londynie złożył na ręce sekretarza stanu Simona odpis noty, jaką rząd francuski wystosował do rządu niemieckiego w odpo-

wiedzi na memorandum w kwestji równości zbrojeń. Agencja Havasa zaznacza, że wspomniany dokument zakomunikowano rządowi angielskiemu nie w celu naradzenia się, lecz dla informacji. Min. Simon podziękował ambasadorowi za jego gest kurtuazyjny.

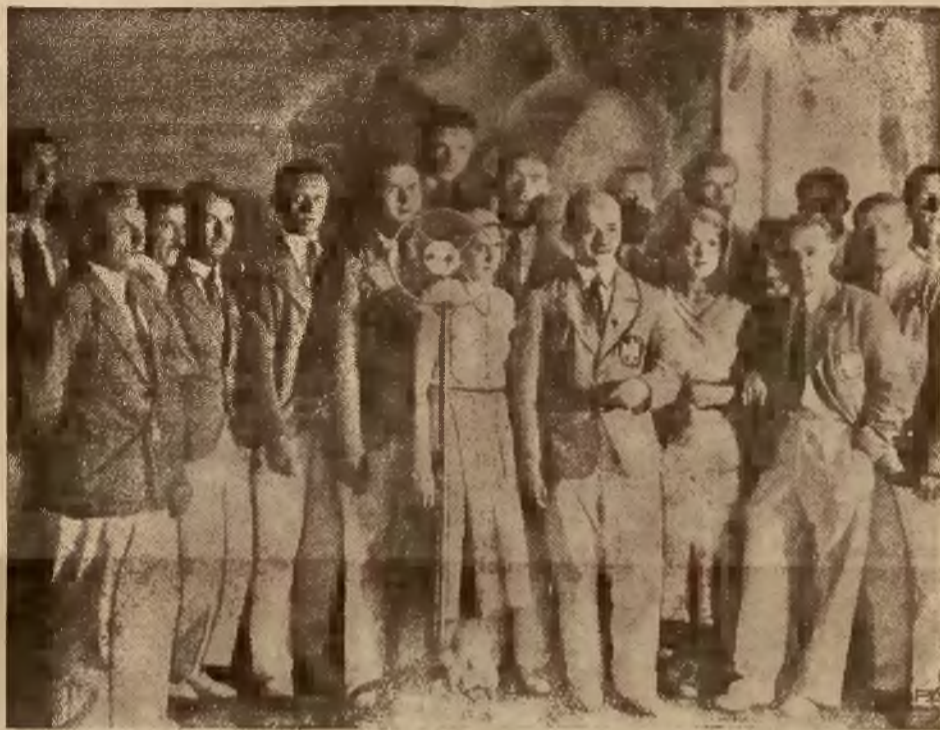
Co sądzi Henderson?

Londyn. (PAT.) Henderson mówiąc na kongresie Trade Unionów w New Castle o konferencji rozbrojeniowej powiedział m. in.:

Muszę wyznać szczerze, że wyniki konferencji po 6-ciu miesięcznych wysiłkach dalekie są od tego, czego się po konferencji spodziewano. Zrozumiałem jest to wielkie rozczarowa-

nie, jakie ogarnęło Anglię oraz inne kraje. Niemniej jednak nie podzielam stanowiska tych wszystkich, którzy przedwcześnie skazywali konferencję na niepowodzenie. Wiele z tych osób nie zdaje sobie sprawy z trudności, z jakimi jest związana każda konferencja międzynarodowa o charakterze politycznym. Twierdzą, iż konferen-

Przybycie olimpijczyków do Gdyni.

W czwartek powróciła z Oceanu polska drużyna olimpijska. Przedstawiciele władz sportowych oraz liczne tłumy publiczności powitały olimpijczyków przy przybyciu „Pulaskiego” do mola w porcie gdynskim. Po mowach powitalnych, olimpijczycy, poprzedzeni orkiestrą, udali się na dworzec kolejowy, gdzie podejmowani byli przez komitet przyjęcia śniadaniem. — Ilustracja nasza przedstawia naszych zawodników olimpijskich po opuszczeniu okrętu. W pierwszym szeregu kroczą: rekordzistka świata Weisówna i mistrz olimpijski Kusociński.

cja, mimo napotykanym trudności nie poniosła fiasca.

Znaleźć się możemy, — ciągnął dalej Henderson — wobec krytycznej sytuacji, z powodu żądania Niemiec zrównania ich w zbrojeniach. Zalecano, aby Niemcy opuścili konferencję, albowiem niemożliwym jest, aby obrady dały pomyślne wyniki, jeżeli mają być wprowadzone podobne metody. Osobiście jestem zdania, że metody te oznaczają klęskę. Mogą one doprowadzić do ponowienia się dawnego wyścigu zbrojeń. Nie zamykajcie oczu, — oświadczył, kończąc swe przemówienie Henderson, na niebezpieczeństwo jakie tkwi w żądaniach niemieckich.

Nowela do ustawy o funduszu drogowym.

Warszawa. (PAT.) Projektowana nowela do ustawy o państwowym funduszu drogowym, która zmieni zasady pobierania opłat na rzecz tego funduszu, wniesiona będzie przez Rząd na jesienną sesję Sejmu i Senatu. Zmiany, jakie wprowadzi ta nowela, wejdą w życie najwcześniej z dniem 1 kwietnia przyszłego roku. Wobec tego, iż nowe zasady pobierania opłat na rzecz funduszu drogowego będą obowiązywać dopiero od 1 kwietnia przyszłego roku, zwrócić należy uwagę płatników, aby we własnym interesie uiszczali opłaty w takich wysokościach i w takich ratach, jakie zostały ustalone w wydanych ostatnio rozporządzeniach Ministerstwa Komunikacji.

Zajście na pograniczu.

Wilno. (PAT.) Donoszą z Dziśny, że onegdaj w nocy na rzece Dziśnie, sowiecka łódź patrolowa wraz z 3 strażnikami, strzegącymi brzegów rzeki, koło Ujścia, zderzyła się z tajemniczym statkiem, skutkiem czego łódź sowiecka poszła na dno. Strażnicy uratowali się przy pomocy łódki gumowej i strzałami zaalarmowali pościgową motorówkę, która wkrótce zatrzymała tajemniczy statek. Okazało się, że statek ten przewoził futra i udawał się nie do Polski, lecz do Łotwy. Statek należał do bandy przemytników, którzy prowadzili nielegalny handel futrzany.

Lwów poetycki.

II.

Anioł Nieznany.*)

Spadła mi ta książeczka na mój stół recenzyjny — jak prawdziwa niespodzianka. I tytułu jej — bez jakiegokolwiek złośliwości — używam w myślach jako synonimu autora..

Przynajmniej dla mnie — Balk jako poeta okazał się „nieznany aniołem”. Wprawdzie wiele już razy czytałam na afiszach poetyckich turniejów Lwo wa to nazwisko, ale któż dziś nie staje do publicznych zawodów o puchar Apollina, komu się nie wydaje, że złożenie pięciu wierszy do kiepskiego rymu — wyważy z posad świat, a nawet Kasyno i Koło Literacko-Artystyczne?

„Verba volant — scripta manent”. Rymopis, powierzający swoje wiersze świetnemu recytatorowi, ryzykuje niewiele: przy najzupełniejszej nawet kłapie dostanie wstrzemięźliwe brawo, a całość pójdzie w miłe zapomnienie. Zaś po paru latach nikt nie będzie pamiętał ani fiaska, ani... dzieła. Tylko na dnie pamięci zostanie wspomnienie, że pętał się tam jakiś taki ze swymi wierszami. Wówczas były słabe, ale dziś — któż wie, czy to dziś nie jest już jakiś znakomity trener stołecznych klubów literackich?..

Inaczej wygląda sprawa z drukiem. To już jest położenie pieczęci na akcie ślubnym z Muzami. (Chciałam napisać „z Parnasem” — nie wyglądałoby to wówczas na mahometzańską poligamię, ale we Lwowie słowo „Parnas” wykreślone zostało z listy poetyckich przenośni). Takiego rymopisa można już i zahaczyć i zaczepić i zrozumieć i zanalizować i... położyć na obie łopatki...

Tomik Balka, jako pierwszy dokument zamiłowań literackich autora, nie powinien jednak obawiać się tej ostateczności. Przynosi bowiem z sobą walory, które nie pozwolą wśród poetyckich dróg i bezdroży przepaść ani poecie, ani jego wierszom.

Są tam (i będą zapewne nieraz jeszcze w twórczości Balka) utwory słabe w ekspresji i niewiele mówiące do czytelnika, („Matka”, „Serce zwyciężone”), jakies literackie transformacje i wspomnienia („Bajka”, „Więc cóż?”, „Lokaj”, „Podróż”), jakies szkice, usiłujące wartości czysto formalne zmienić w liryczne przeżycie („Motyw”). Ale obok nich, a często i w nich samych, przebija się poważne, nabożne rzeźby można, traktowanie zawodu

poety, i subtelna, harmonijna melodyka wiersza.

Balk jest — mimo modernizmu — śpiewakiem, wierzącym w boską, duchową, słoneczną potęgę słowa żywego. Dla ludzi, którzy poezję odczuwają zawsze na tle harmonijnego dźwięku i dla ludzi, których łatwy dostęp do po wierzchniej kultury literackiej nie zmanjerował i zostawił im miejsce na pokorę wobec potęgi tworzenia — Henryk Balk będzie pisarzem bez skończonego wyrazu jeszcze, ale poważnym i pięknie rokującym nadzieje.

Miły Boże! Napisałam o tych „nadszajach” — i śmiać mi się chce z rutyniarskiego osądzenia takich „pierwszych tomów”. To się tak mówi i pisze zawsze i wszystkim — na odczepne. Aby uspokoić i wrażliwość autorską i własne sumienie. Ale tym razem trudno mi znaleźć inny osąd. Droga Balka do własnego, oryginalnego wyrazu w poezji — jest jeszcze dość długa, co- kolwiekby o niej sądził autor i najbliżsi jego znajomi. Byłoby źle i smutno, gdyby należało napisać, że „Anioł Nieznany” — to już szczyt. To jest dopiero szkic, w którym zarysowują się jednak mocno pewne motywy stałe, pewne zdobyte już drogi: głęboka, swoista religijność (w „Inicjale”, w „Gościu”, „Melodji”), żarliwe uko- chanie człowieka — towarzysza („Wiersz Grudniowy”, „Dlaczego?”, „Palce”, „Kroki”), ucieczka romantyczna prawie, w świat i- maginacyjny („Bajka”, „Miasto”), i wreszcie to, dla czego cały tomik przeczytać warto: tragizm wierzącego

poety wśród warunków dzisiejszego życia („Anioł Nieznany”) i subtelny i- de a l i z m, umiejący wypowiedzieć się w zdumiewająco harmonijnym zespole- niu treści i formy (final wiersza „W słońcu”).

W tych dwu ostatnich wierszach, które stanowią najpoważniejsze podstawy tomiku, Balk nie tylko podoba się, ale — wzrusza. A wzruszenie (dla mnie przynajmniej) wobec dzieła sztuki, stare, arystotelesowskie, naiwne wzruszenie — stanowi zasadniczy powód, aby dzieło uznać za piękne i aby autora zapisać sobie dobrze w pamięci. Ponad wszystkie skargi, ironje, bunty, protesty i nakładanie farb malarskim sposobem, przemawia za „Anioła Nieznanego” tych parę wierszy:

„Ziarna wyluszczałam jak różaniec —
śmierci umarłam, mam cię za nic —

Idę kropliatą w zbożu ścieżą —
zmarli bezgłośnie w kłosach leżą —

Co się zaczęło to się skończy —
Kwiat mnie wypije, kłos wysączy —

Uśpione kornie moje ciało
zaspiewa drżącą brzozą białą —

Anioły staną ponad brzożą
duszę zabiorą i — powiozą*.
(„W Słońcu”, str. 39)

Niech ten fragment, przez motyw śmierci znamienny dla psychiki poetyckiej Balka, zapozna czytelników z autorem najmłodszej książki poetyckiej we Lwowie.

Jadwiga Gamska-Lempicka.

*) Henryk Balk: Anioł Nieznany (poezje) Lwów „Oświata”, 1932, str. 54 in 8°.

Zamach dynamitowy w Jugosławji.

Białogród. (PAT.) W nocy z dnia 7 na 8 bm. kilku osobników rzuciło bombę na posterunek żandarmerji w miejscowości Brusani, oddając jednocześnie kilka strzałów rewolwerowych. Wśród napastników zdołano rozpoznać niejakiego Jakóba Rukawina, b. żandarma, który przed miesiącem zbiegł z więzienia, oraz braci Dewocic, również zbiegłych kryminalistów. Szkodliwy materjał, spowodowany przez wybuch bomby, są nieznaczne.

Zatonięcie statku.

Nowy Jork. (PAT.) Wczoraj na rzece East River wydarzyła się straszliwa katastrofa. Parowiec, na którego pokładzie znajdowało się około 200 robotników, udających się na wyspę Rikers, zatonął wskutek wybuchu kotła. W chwilę po wybuchu parowiec, otoczony kłębamii pary, zniknął z powierzchni wody. Dziesiątki pasażerów czyniły rozpaczliwe wysiłki, by utrzymać się na powierzchni wody. Dotychczas wydobyto z rzeki 37 trupów. Liczba ofiar jest jednak znacznie większa. Wszyscy pasażerowie, którzy uszli z życiem, są ranni.

Parowiec „Observation“ należał do miasta Nowego Jorku i był przeznaczony do przewozu robotników zatrudnionych przy budowie zakładu karnego na wyspie Rikers. Przyczyna eksplozji nie została dotychczas wyjaśniona.

100-lecie teatru dramatycznego w Leningradzie.

Leningrad. (PAT.) Czynnione są przygotowania do obchodu setnej rocznicy istnienia Państwowego Teatru Dramatycznego, dawniej Teatru Aleksandryjskiego. Ma być wydane specjalne dzieło, poświęcone teatrowi oraz przygotowywany jest specjalny film, ilustrujący główne etapy działalności artystycznej teatru.

Konferencja lotnicza.

Haga. (PAT.) Nastąpiło tu otwarcie dorocznej konferencji Międzynarodowej Federacji Aeronautycznej. Otwarcia dokonał książę małżonek. W konferencji biorą udział delegaci 23 państw. Ze strony Polski uczestniczą pułk. Filipowicz i mjr. Kwieciński. Konferencja zajmuje się szeregiem zagadnień z dziedziny sportu i turystyki lotniczej. Między innymi zatwierdzono szereg rekordów. Konferencja specjalnie uczciła długotrwałymi oklaskami zwycięstwo niedawne por. Żwirki.

Sensacyjne aresztowanie.

Berlin. (PAT.) Policja kryminalna w Królewcu dokonała sensacyjnego aresztowania, które pozostaje w związku z serją zamachów bombowych, dokonanych przez hitlerowców w Królewcu w dn. 1 sierpnia b. r. Ofiarą zamachu padł wówczas komunistyczny radca miejski, a wiele osób z obozu lewicowego odniosło ciężkie rany. Pod zarzutem dokonania morderstwa osadzony został w areszcie właściciel dóbr Perbandt oraz dwóch innych hitlerowców. Samochód Perbandta, którego zamachowcy użyli podczas napadu, został zajęty przez władze śledcze.

Zgon znakomitego geografę rosyjskiego.

Moskwa. (PAT.) W Leningradzie zmarł znakomity geograf rosyjski Dymitr Kudniew, jeden z najlepszych znawców północy europejskiej, w szczególności tundry. Ostatnio zajmował stanowisko sekretarza muzeum geograficznego w Leningradzie i ułożył najnowszą mapę polarnych okręgów ZSRR.

Nadchodząca sesja Rady Ligi Narodów.

Wrześniowa 68-ma sesja Rady Ligi Narodów rozpocznie się w Genewie w dniu 23-im b. m. pod przewodnictwem przedstawiciela Irlandji. Najprawdopodobniej przybędzie do Genewy premier de Valera, który zechce przewodniczyć osobiście i otworzyć z urzędu rozpoczynające się w dniu 26-m b. m. Zgromadzenie Ligi Narodów.

Sesja Rady Ligi Narodów poprzedzona będzie sesją komitetu specjalnego do spraw Liberji, który obradować będzie w dniu 19-ym b. m. nad referatem, sporządzonym przez przedstawiciela Polski.

Ze spraw bezpośrednio Polskę obchodzących, znajdzie się na posiedzeniu Rady Ligi Narodów petycja posła Graebego, zawierająca skargę na sposób wykonywania reformy rolnej w Polsce, oraz petycja Związku Polaków w Niemczech, która obejmuje szereg skarg na położenie mniejszości polskiej w niemieckiej części Górnego Śląska. Obie te sprawy znajdowały się już na porządku obrad majowej sesji Rady Ligi Narodów i odroczone zostały wówczas do września r. b.

W rękach przedstawiciela Polski znajdują się ponadto dwa referaty, które będą na wrześniowej sesji Rady Ligi Narodów. Jeden z tych referatów do-

tyczy spraw kolejowych, wynikających z wykonania artykułu 330 traktatu w Saint Germain, a drugi dotyczy spraw Liberji.

Pozatem Rada Ligi Narodów zajmie się rozpatrzeniem raportu, dotyczącego współpracy w dziele organizacji pokoju. Raport ten obejmuje sprawozdanie z konferencji kierowników rządowych biur prasowych, odbytej w Kopenhadze. Zagadnienie to łączy się ściśle z podniesioną przez Polskę na Konferencji Rozbrojeniowej sprawą rozbrojenia moralnego w prasie. Na porządku obrad Rady Ligi Narodów znajdzie się również referat przedstawiciela Francji na temat międzynarodowej współpracy intelektualnej, oraz szereg raportów komitetu finansowego Ligi Narodów.

Przedstawiciel Wielkiej Brytanji przedłoży referat o zorganizowaniu światowej konferencji gospodarczej i monetarnej.

Rada Ligi Narodów będzie musiała ponadto zająć się obsadzeniem stanowiska prezesa komitetu finansowego, gdyż dotychczasowy prezes dr. Fulvio Suvich po objęciu stanowiska podsekretarza stanu we włoskim ministerstwie spraw zagranicznych zrezygnował z prezury tego komitetu.

Powitanie drużyny olimpijskiej w Warszawie.

Po przybyciu do Warszawy, która zgotowała olimpijczykom niezwykle entuzjastyczne przyjęcie, zebrała się drużyna olimpijska w lokalu Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego, gdzie powitał ją Polski Komitet Olimpijski. — Na ilustracji naszej widzimy członków polskiej drużyny olimpijskiej przed mikrofonem Polskiego Radja, ustawionym w lokalu W. T. W.

Sprawa nadwyżek zbożowych będzie dokładnie zbadana.

Stresa. (PAT.) Komisje konferencji do odbudowy gospodarczej Europy środkowej i wschodniej kontynuowały wczoraj swoje prace. Posiedzenie Komisji gospodarczo-rolniczej poprzedziło zebranie bloku państw rolniczych, na którym ustalono stanowisko bloku wobec zgłoszonych wczoraj projektów rewolucji cen zboża. Stanowisko to, które przedstawił następnie Komisji w imieniu bloku min. Magdearu, daje się streścić w ten sposób, że blok nie wypowiedział się za

jakimkolwiek z tych projektów, lecz zgodzi się na każdą metodę, o ile tylko będzie ona możliwa do urzeczywistnienia. Komisja wyłoniła Komitet do praktycznego zbadania zagadnienia umieszczenia nadwyżek zbożowych, w skład którego wchodzi także i Polska. Zadaniem Komitetu będzie ustalenie dokładne cyfry nadwyżki zboża i zuzkania dla niej rynków zbytu. W ten sposób Komisja podchodzi do zagadnienia od strony praktycznej.

Moskiewska prasa o sojuszniku w Rappallo.

Moskwa. (PAT.) Dziennik „Za Industrializację“ ostro atakuje gospodarczy program rządu von Papena, a zwłaszcza rozporządzenia o reglamentacji importu produktów rolnych. Pismo zaznacza, że „oczywistem jest, iż takie zarządzenia będą musiały silnie uderzyć w eksport wyrobów prze-

boty. Jednocześnie ostre postawienie sprawy zbrojeń niemieckich ma być ideologiczną rekompensatą dla nacjona listycznego drobniomieszczactwa z obozu hitlerowskiego.

Wczorajsza prasa sowiecka umieściła bez komentarzy obszerny streszczenie niemieckiego memorandum w sprawie zbrojeń oraz oświadczenia von Neuratha i gen. Schleichera po manewrach w Prusach Wschodnich.

Dzisiejsze „Izwestja“, drukują wielką depeszę, artykuł swego specjalnego korespondenta berlińskiego. Artykuł w sposób pesymistyczny charakteryzuje sytuację gospodarczą Niemiec i ekonomiczny program von Papena, twierdząc, że system kontyngentowania importu drzewa i wszystkich produktów rolnych musi się odbić na niemieckim eksporcie przemysłowym i zwiększyć trudności finansowe Rzeszy. Powyższy ustęp depeszy wraz z zacytowanym głosem dziennika „Za Industrializację“, świadczy wymownie o zaniepokojeniu Moskwy trudnościami, jakie już w najbliższym czasie mogą napotkać w Niemczech zasadnicze sowieckie artykuły eksportowe.

W sprawie memorandum, dotyczącego zbrojeń, pismo twierdzi, że „zgodanie uchylecia części Traktatu Wersalskiego, ograniczające prawa Niemiec do zbrojeń równych z innymi imperjalistycznymi mocarstwami napotyka niemal na jednomyślny odźwięk w najszerzych kołach niemieckich. Jednak już obecnie powstają głosy co do taktyki i wyboru momentu tego wystąpienia, zwłaszcza wobec niepowodzeń projektu rozstrzygnięcia tej sprawy w cztery oczy z Francją.

Również zawiodły nadzieje Berlina na przychylenie w tej sprawie stanowiska Stanów Zjednoczonych i na izolację Francji. Dziennik pisze: „Samowystarczalność w dziedzinie polityki zagranicznej jest również trudną do urzeczywistnienia jak w dziedzinie ekonomicznej. Co do wewnętrznych spraw Niemiec, to korespondent „Izwestji“ jest zdania, że dojdzie do rozwiązania Reichstagu i nowych wyborów, które znowu nie przyniosą rozwiązania tak licznych zagadnień, które życie postawiło przed Niemcami.

Nawiązujemy stosunki z Marokkiem.

Marsylja. (PAT.) W powrotnej drodze z Algieru i Marokka przybył tutaj dyrektor Instytutu Eksportowego p. Marjan Turski, przewodniczący polskiej misji ekonomicznej, która ostatnio bawiła w Marokko i Algierze.

Oczekującym w porcie na jego przybycie dziennikarzom, dyr. Turski udzielił dłuższego wywiadu, w którym oświadczył, iż misja jego w Afryce Północnej nie tylko pozwoliła mu podziwiać wspaniały wysiłek cywilizacyjny narodu francuskiego, ale również otworzyła szereg możliwości dla zacieśnienia stosunków ekonomicznych pomiędzy afrykańskimi koloniami francuskimi i Polską.

Najważniejsze dzienniki marsylskie opublikowały obszerny wyjątki z wywiadu, zaopatrzone jednocześnie sprawozdania w liczne fotografie oraz zycielwe komentarze.

Znamiennym pod tym względem jest głos skrajnie lewicowego dziennika „Le Radical“, który kończy refleksje na temat oświadczeń dyr. Turskiego następującym zdaniem: „Nasi goście wyczuli ten serdeczny nastrój z jakim witano ich wszędzie. Wracając zadowolony z dokonanej podróży, podczas której ustalone zostały zasadnicze podstawy, mające służyć do zacieśnienia i usystematyzowania stosunków handlowych między Polską i Marokkiem. Zarówno Polska jak i Francja mogą się cieszyć z tego przyjacielskiego układu.

myslowych“. Bony podatkowe, pismo uważa za ukrytą inflację, która może się zamienić w inflację jawną. Charakterystycznym jest zakończenie artykułu, mówiące, że proletarijat otrzyma kompensatę w formie zatrudnienia części bezrobotnej młodzieży, co w praktyce oznacza przymusowe ciężkie ro-

SUKNA na ubrania męskie, wizytowe, sportowe, turystyczne, palta, raglany, płaszcze i futra; na kostiumy i płaszcze damskie; na mundurki studenckie i t. p.

KOCE na łóżka, turystyczne, dla służby i na konie
DERKI powozowe i auto-mobilowe

poleca po cenach bar-dzo umiarkowanych **FABRYCZNY SKŁAD SUKNA**
LUDWIK RALSKI
LWÓW — RUTOWSKIEGO 7.

KRONIKA

Budowa nowego klasztoru OO. Karmelitów na Persenkówce.

Wskutek likwidacji klasztorów w Hiszpanji, pewna ilość OO. Karmelitów, opuszczając Hiszpanję, przybyła do Polski. Kilku OO. Karmelitów przybyło również z Hiszpanji do Lwowa. Z inicjatywy tych księży buduje się we Lwowie nowy klasztor OO. Karmelitów, obok toru wyścigowego na Persenkówce, w pobliżu dworca kolejowego i zakładów elektrowni.

Na gruntach tych powstaje wielki budynek, w którym oprócz sal i cel klasztornych mieścić się będzie również obszerna kaplica. Budowa rozpoczęta przed kilku miesiącami postępuje szybko naprzód i prawdopodobnie

przed zimą będą wykonane roboty zewnętrzne i dachowe, z wiosną przyszłego roku zaś kontynuowane będą roboty wewnętrzne i klasztor będzie w przyszłym roku całkowicie wykończony.

W związku z tem Agencja „Wschód“ dowiaduje się, że nowy klasztor OO. Karmelitów na Persenkówce stanie się prawdopodobnie w biegiem czasu związkami nowej parafji, która wobec rozbudowy tej dzielnicy musi być utworzona wobec tego, że najbliższa parafja znajduje się w tej chwili dopiero przy kościele św. Mikołaja.

Lotnicy polscy w Ameryce.

As lotnictwa polskiego, pułk. Jerzy Kossowski, oraz dyr. Jerzy Weber przyjęci zostali po przybyciu do Stanów Zjednoczonych przez dawnych kolegów z Eskadry Kościuszkowskiej. — Na fotografii naszej stoją od lewej: pułk. Jerzy Kossowski, p. Mailan — członek Eskadry Kościuszkowskiej, który walczył w r. 1920 na froncie bolszewickim i dyr. Jerzy Weber.

Tow. Ochoty Młodzieży. Wszędzie p. wiceminister interesował się bardzo żywo postulatami zakładów, miedziemi wychowania i pracy. O godz. 2-giej popołud. wicemin. dr. Piestrzyński odjechał do Warszawy.

Nowomianowany wojewoda nowogrodzki p. Stefan Świdorski przybył dziś rano do Lwowa. Nowomianowany wojewoda nowogrodzki p. Stefan Świdorski przybył dziś rano do Lwowa i dopiero za kilka dni udaje się do Nowogrodka celem objęcia swego nowego stanowiska. Należy przypomnieć że p. Stefan Świdorski po zwolnieniu go ze stanowiska kuratora lwowskiego był powołany najpierw do Ministerstwa Wyznań i Oświaty na stanowisko naczelnika wydziału, wkrótce jednak został mianowany kuratorem w Brześciu, a wreszcie na wniosek ministra spraw wewnętrznych p. Pierackiego, P. Prezydent Rzeczypospolitej mianował p. Świdorskiego wojewodą w Nowogrodku. Warto podkreślić, że nominacja Wojewody ze stanowiska Kuratora jest wypadkiem niecodziennym i w Państwie Polskiem pierwszym tego rodzaju.

Wyjazd prezesa Sądu Apelacyjnego na inspekcję do Złoczowa. Prezes Sądu Apelacyjnego we Lwowie dr. Zieliński udał się dziś do Złoczowa, celem przeprowadzenia lustracji tamtejszego Sądu.

Walne zgromadzenie Towarzystwa Dziennikarzy Polskich we Lwowie odbędzie się w niedzielę 18 września o godz. 10.30 przed południem w sali „Wiek Nowego“ (ul. Sokoła 4). Na porządku dziennym: sprawozdanie

UPORCZYWY BÓL GŁOWY USUWAJĄ SZYBKO WYWIERAJĄC SWOJE DZIAŁANIE

TABLETKI
DLA DOROSŁYCH
MAG. A. BUKOWSKIEGO

W ORYGINALNYM OPAKOWANIU W MAŁYCH OŚRODKOWYCH PUDEŁKACH PO DWADZIESIĄ TABLETEK
CENA 22.130

— punkt cenn. TRÓJNĄT ze STATYVPM

Wschodniej. Poszczególnym kupcom, do których się zwracał, przedstawiał się jako przedstawiciel „Indji“ polsko-indyjskich plantacji herbaty i środków spożywczych (!). Firma ta, wymyślona przez Fleischera, a w rzeczywistości nie istniejąca, miała rzekomo swe składy w Amsterdamie i Gdańsku, a także we Lwowie. Przytem Fleischer legitymował się wielu papierami i przedstawiał reflektantom nienagannie wydrukowane oferty, proponujące nabycie różnych towarów za bajkowo niskie ceny. Nic dziwnego, że oferty Fleischera znalazły wielu reflektantów, którzy od razu zadatkowali zamówione towary gotówką lub weksłami. Fleischer pieniądze pobrał, towarów jednak nie kwapił się dostarczać. Na usilne nalegania rozpoczął wreszcie wysyłkę, były to jednak towary wysortowane i nie do użytku. Zdarzyło się nawet, że jeden z kupców zamiast zamówionego pieprzu otrzymał tuczoną cegłę.

Tego było już za wiele. Poszkodowani kupcy przyjechali do Lwowa i wnieśli do Wydziału śledczego zażalenie na Fleischera. Na tej podstawie kupiec o kolonialnym geście i jego pomocnik zostali wczoraj aresztowani. Lista oszukanych przez nich kupców nie jest jeszcze ustalona; napływają wciąż nowe skargi.

Sytuacja w Zagłębiu naftowym.

8-my dzień strajku w przemyśle naftowym minął zupełnie spokojnie. Wiadomość o zaproszeniu delegatów Związków robotniczych na konferencję do Lwowa, przyjęli strajkujący z wielkim zadowoleniem. Konferencja z robotnikami mająca się rozpocząć we Lwowie w dniu 11 bm, potrwa prawdopodobnie kilka dni.

Wiadomości z kraju.

STANISŁAWÓW. Przejechanie Szofer firmy „Premjer“ z Bitkowa Michał Kaszubski najechał wskutek nieostrożności autem ciężarowym w Stanisławowie przy ul. Żosina Wola na wdowę Martę Zorij z Czukotówki, która potrącona przez samochód upadła tak nieszczęśliwie, odniosła tak ciężkie poranienia, iż w 5 minut po wypadku zmarła.

STANISŁAWÓW. Skutki nieostrożności. W Żywaczowie pow. Horodenka egzekutor sądowy Knapik, w wyniku nieostrożnego manipulowania rewolwerem, zastrzelił kupca Gruendingera z Obertyna, trafiając go w głowę. Knapika aresztowano.

Ze srebrnego ekranu.

(Ladies of the big house).

Paramount. W rol. gł.: Sylvia Sidney i Gené Raymond.

KOPERNIK — MARYSIENKA.

Film ten opowiada dzieje młodej pary małżeńskiej, która pada ofiarą zależności urzędników amerykańskich od rozmaitych mętów społecznych. Urzędnicy, podplacani przez oszustów — nie wahają się wydać straszego wyroku na dwie młode i rwące się do życia istoty ludzkie, byle tylko napchać kieszenie dolarami.

Film jest prześląknięty tendencją moralizatorską i jest naśladownictwem „Szarego domu“ — tam mamy więzienie męskie, tu więzienie dla kobiet. Tylko, że reżyser nie potrafił odtworzyć tu całej grozy życia więziennego — tak, jak to uczynił Hill w „Szarym domu“. Natomiast z całym realizmem przedstawiona jest tragedia młodej pary małżeńskiej.

Na czoło zespołu aktorskiego wysuwa się Sylvia Sydney, bijąca bezapelacyjnie szereg wielkich gwiazd amerykańskich. Reszta obsady z młodym aktorem Gené Reymondem i Wynne Gibson na czele — dobra.

Jako nadprogram wyświetlono nową rewelację Fleischera: komedijską z rysunkową tancerką „złotą Betty“, oraz b. ciekawy tygodnik Paramountu.

R. L. S.

Co grają w teatrach:

TEATR WIELKI.

Dziś i dnie następne o godz. 7.30 wiecz.: „Gorączka nafty“.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Dziś i codziennie o godz. 7.30 w. „Tak się zdobywa kobiety“.

Teatr Wielki. Pomimo dużego powodzenia głośniejszej już „Gorączki nafty“ komedia ta schodzi z afisza ze względu na wyjazd Józefa Kondrata, grającego w sztuce tej główną rolę. Jeszcze więc kilka dni mają Lwowianie sposobność zobaczyć tego doskonałego komika w sztuce, która pełna przezabawnych sytuacji, znakomitych typów, żywcem z filmów amerykańskich wyjętych, oraz groteskowych „kawałów“ — bawi codziennie widzów. Udział biorą: pp. Czajkowska, Dzierżonowska, Jakubińska, Brochwicz, Guttner, Hajduga, Kondrat, Krzemiński, Przystawski, Połonski. Reżyserja p. Strachockiego.

Teatr Rozmaitości. Dziś o godz. 7.30 w Teatrze Rozmaitości premiera komedji, granej obecnie na wszystkich scenach europejskich p. t. „Tak się zdobywa kobiety“, pióra arcymszera bulwarowej krotoczwili L. Verneuil'a. Jest to jedna z tych sztuk, o których można powiedzieć, iż zdolne są zaspokoić teatralne potrzeby naszego dnia powszedniego: fascynujący romans młodej i pięknej kobiety, odbywający się na tle zdarzeń, wymyślonych jakby przez samego twórcę Sherlocka Holmesa. Miłość i przygoda — oto dewiza tej verneuilowskiej komedji. Udział biorą pp. Malanowicz, Martini, Siemaszkowa, Choddecki, Jaskiewicz, Stępowski, Strzelecki i Szczepański. Reżyseruje p. Gołaszewski. Dekoracje p. Rexa.

Co wyświetlają w kinach:

APOLLO: „Księżna Łowicka“ oraz „Lot por. Żwirki“.

ATLANTIK (dawniej „Lew“) — sala w rekonstrukcji.

CHIMERA: „Raj ukradziony“.

COIOSSEUM: „Cmy nocne“ i „Gwizdźmy na kryzys“.

KOPERNIK: „Gehenna kobiet“.

MARYSIENKA: „Gehenna kobiet“.

OAZA: „Wszystko dla dziewczyny“.

PALACE: „Rok 1914“.

PAN: „Krew na pustyni“.

PASAŻ: „Droga olbrzymów“.

PROMIEŃ: „New York w nocy“.

SŁOŃCE: nieczynne.

SWIT: „Wielka tęsknota“.

STYLOWY: „C. k. Feldmarszałek“.

Modne Towary Bławatne DLA PAŃ

Sukna męskie

Stachiewicz i Abrysowski

Lwów - Rynek - Trybunalska

Nowy Dom dla Studentów. Z dniem 1 października br. będzie otwarty we Lwowie nowy Dom dla Studentów przy ul. Mochnackiego 32. Podania o przyjęcie należy wnosić do dnia 20 bm. Szczegółowych informacji o warunkach, można zasięgnąć u kierownika Domu w godzinach popołudniowych.

Wiceminister dr. Piestrzyński zwiedził w dalszym ciągu szereg zakładów wychowawczych. Bawiący we Lwowie wicemin. dr. Piestrzyński zwiedził w dalszym ciągu szereg instytucji społecznych i zakładów wychowawczych. Dziś rano wiceminister dr. Piestrzyński i wojewoda lwowski dr. Roźniecki udali się do Drohowsza celem zwiedzenia tamtejszego zakładu dla sierót Fundacji Skarbowski.

